

ประหยัดเงินในกระเป๋าด้วยแผนภาษีที่รอบคอบ
(Tax Planning)

กลับ จากรีเนเจอร์ฉลองปีใหม่ผ่านพ้นไปได้ไม่นาน ก็ถึงเวลาที่ต้องมานั่งคิดคำนวณ เรื่องภาษีให้ทันก่อนสิ้นเดือนมีนาคมกัน สำหรับพนักงานบริษัทส่วนใหญ่อาจจะมีฝ่ายบุคคล ช่วยดูแลเรื่องนี้ให้ แต่หลายคนพอใจที่จะวางแผนภาษีด้วยตัวเอง เพื่อจัดการเกี่ยวกับภาระทางภาษี เพื่อลดภาระในการจ่ายภาษีต่อรัฐให้น้อยที่สุดตามที่กฎหมายกำหนด และเป็น การหาทางประหยัดรายจ่ายส่วนหนึ่งอย่างชาญฉลาด

เรื่องหลักๆที่ต้องนำมาคิดในการวางแผนภาษีคือเรื่องรายได้ของคุณ โดยมีหลักการ คำนวณภาษี คือรวมยอดรายได้ทั้งหมดของตัวเองในปีนั้น และนำค่าใช้จ่ายต่างๆมาหักออกจากรายได้ จากนั้นนำค่าลดหย่อนต่างๆตามที่กฎหมายเปิดโอกาสให้ใช้สิทธิ์มาหักออก โดยพยายามหาค่าลดหย่อนมาหักให้มากที่สุด ทั้งดอกเบี้ย ค่าผ่อนบ้าน ค่าเบี้ยประกัน เงินปันผล จากการลงทุน หรือแม้แต่เงินบริจาคเพื่อทำบุญ จากนั้นจึงมาถึงขั้นตอนของการคำนวณภาษี ที่คุณจะต้องจ่าย

วิธีคำนวณเงินเพื่อเสียภาษี

ขั้นที่ 1 นำรายได้ที่ได้รับทั้งปีมาหักค่าใช้จ่าย แยกตามประเภทของรายได้ และหักค่าลดหย่อนตามสถานภาพและตามที่ได้จ่ายไปจริง จากนั้นนำไปหักเงินบริจาค ยอดที่ได้จะเป็นเงินได้สุทธิซึ่งจะใช้ในการคำนวณการเสียภาษีแบบขั้นบันได ถ้าเงินได้สุทธิไม่เกิน 100,000 บาทแรกจะได้รับการยกเว้นภาษี

ขั้นที่ 2 วิธีคำนวณยอดเงินสุทธินี้ได้ นำไปคำนวณภาษีตามอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เทียบจากอัตราในตารางด้านล่างนี้

อัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

เงินได้สุทธิ	ช่วงเงินได้ในแต่ละขั้น	อัตราภาษีร้อยละ	ภาษีแต่ละขั้นเงินได้สุทธิ	ภาษีสะสมสูงสุดของขั้น
1 - 100,000	100,000	ได้รับการยกเว้น	-	-
100,001 - 500,000	400,000	10	40,000	41,000
500,001 - 1,000,000	500,000	20	100,000	141,000
1,000,001 - 4,000,000	3,000,000	30	900,000	1,041,000
4,000,001 ขึ้นไปเรื่อยๆ		37		

ตัวอย่างการคำนวณภาษีโดยทั่วไป

นาย ก เป็นโสด ทำงานกินเงินเดือนมีรายได้ปีละ 300,000 บาท จ่ายเงินเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพปีละ 18,000 บาท ทำประกันชีวิตไว้โดยจ่ายเบี้ยประกันปีละ 12,000 บาท บริจาคเงิน 3,000 บาท

คำนวณการเสียภาษีได้ดังนี้

รายได้ทั้งปี	300,000
หัก ค่าใช้จ่าย (40% ของเงินได้ แต่ไม่เกิน 60,000)	60,000
ค่าลดหย่อนส่วนตัว	30,000
ค่าเบี้ยประกันชีวิต	12,000
เงินสะสมเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพ	<u>18,000</u>
เหลือ	180,000
หัก เงินบริจาคตามที่จ่ายจริง	3,000
เงินได้สุทธิก่อนเสียภาษี	177,000 บาท

ต้องเสียภาษีดังนี้

- เงินได้ 100,000 บาทแรกยกเว้นภาษี
- และที่เหลือ 77,000 บาท (ที่เกินจาก 100,000 บาท) อยู่ในช่วงอัตราภาษี 10% (ระหว่าง 100,001 บาท-500,000 บาท) **เสียภาษี 7,700 บาท** ($7,700 \times 0.1$)

วางแผนเรื่องรายได้ วางแผนเรื่องภาษี

การวางแผนก่อนการคำนวณภาษีนั้นสามารถทำให้เราประหยัดเงินไปได้ในแต่ละปีไม่น้อยเลย จึงเป็นเรื่องที่ต้องใส่ใจและนำมาคำนวณอย่างละเอียด ก่อนอื่นมาดูกันว่ารายได้ต่างๆที่เราได้รับนั้นมีอยู่ 8 ประเภทที่ต้องนำมาคำนวณภาษี นั่นคือ รายได้จากการจ้างงาน รายได้จากตำแหน่งหน้าที่การงานหรือการรับทำงานให้ รายได้จากสินทรัพย์ทางปัญญา รายได้ประเภทดอกผล รายได้จากค่าเช่าทรัพย์สิน รายได้จากอาชีพอิสระ รายได้จากการรับเหมา และรายได้จากการประกอบธุรกิจ

รายได้ทั้งแปดประเภทนี้ต้องนำมารวมกันในแต่ละปี เพื่อใช้คำนวณในการเสียภาษี โดยสามารถลดภาระทางภาษีด้วยการนำรายได้เหล่านี้มาหักค่าใช้จ่ายได้ส่วนหนึ่ง เช่น รายได้จากเงินเดือนสามารถหักค่าใช้จ่ายได้ 60,000 บาท ซึ่งจะทำให้ตัวเลขรายได้จริงลดลง ทำให้เสียภาษีน้อยลงได้ ส่วนรายได้ที่เราไม่มีสิทธิ์หักค่าใช้จ่ายเลย คุณควรจะศึกษาให้ดีว่ารายได้ประเภทไหนหักค่าใช้จ่ายได้เท่าไร คือรายได้พวกดอกเบี้ยต่างๆ เช่น ดอกเบี้ยเงินฝาก ดอกเบี้ยเงินกู้ยืม ดอกเบี้ยพันธบัตร เงินปันผล นอกเหนือจากการหักค่าลดหย่อนจากรายได้หลักเหล่านี้แล้ว ยังมีวิธีคำนวณเพื่อลดหย่อนภาษีในกรณีที่มีรายได้เสริมจากงานพิเศษ ทำเพิ่มในแต่ละเดือนด้วย โดยมีสองวิธีให้เลือก ซึ่งมีผลกับการจ่ายภาษีของคุณ โดยคุณอาจจะเลือกรับเงินเป็นเดือนๆ หรือเลือกรับเป็นก้อนตอนสิ้นปีและเสียภาษี ณ ที่จ่ายตอนรับเงิน วิธีไหนจะช่วยให้คุณประหยัดได้มากกว่ากัน ต้องมาลองคำนวณกันดูตามตัวอย่างดังนี้

ตัวอย่างการคำนวณภาษีในส่วนของรายได้พิเศษ

ถ้าคุณทำงานกับบริษัท A เงินเดือน 20,000 บาท และมีงานพิเศษจากบริษัท B มีรายได้เพิ่มอีกเดือนละ 5,000 บาท คุณสามารถเลือกรับเงินได้ว่าจะเลือกรับเป็นเงินเดือนเดือนละ 5,000 บาท หรือเลือกรับเป็นก้อนแล้วหักภาษี ณ ที่จ่าย 1% คุณต้องลองคำนวณว่าวิธีไหนจะประหยัดภาษีได้มากกว่ากัน

วิธีแรก เลือกรับเงินเป็นรายเดือน

รายได้ทั้งปี (240,000 + 60,000) = 300,000 บาท

หักค่าใช้จ่าย 40% แต่ไม่เกิน 60,000 บาท

ค่าลดหย่อนส่วนตัว 30,000 บาท

เหลือเงินได้สุทธิ 210,000 บาท

เงินได้ 100,000 บาทแรกยกเว้นภาษี

ที่เหลือ 100,001 - 210,000 บาท

เสียภาษีอัตรา 10% 11,000 บาท

ต้องเสียภาษี 11,000 บาท

วิธีที่สอง เลือกรับเงินเป็นก้อนเมื่อปลายปี

เริ่มคำนวณจากรายได้ซึ่งเป็นค่าจ้างจากบริษัท A เดือนละ 20,000 บาท รวมทั้งปี คิดเป็นเงิน 240,000 บาท นำมารวมกับเงินพิเศษจากบริษัท B ปีละ 60,000 บาท ซึ่งเงินก้อนนี้ เป็นเงินได้จากการประกอบธุรกิจทั่วไปตามมาตรา 40 (8) สามารถหักค่าใช้จ่ายได้ 80 % เหลือ 12,000 บาท

รายได้ทั้งปี (240,000 + 12,000) = 252,000 บาท

หักค่าใช้จ่าย 40% แต่ไม่เกิน 60,000 บาท

ค่าลดหย่อนส่วนตัว 30,000 บาท

เหลือเงินได้สุทธิ 162,000 บาท

เงินได้ 100,000 บาทแรกยกเว้นภาษี

ที่เหลือ 100,001 - 162,000 บาท

เสียภาษีอัตรา 10% 6,200 บาท

ต้องเสียภาษี 6,200 บาท

แต่คุณได้เสียภาษี ณ ที่จ่ายไปแล้ว 1% ของเงิน 60,000 บาท = 600 บาท

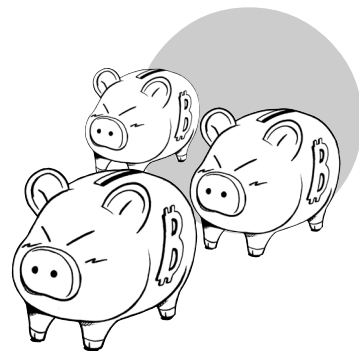
ดังนั้นภาษีที่ต้องจ่ายเพิ่ม คือ 5,600 บาท

จะเห็นได้ว่าวิธีที่สองจะทำให้คุณเสียภาษีน้อยกว่าถึง 4,800 บาท (11,000 - 6,200) แต่ไม่มีหลักตายตัวในเรื่องนี้สำหรับทุกคน คุณจะต้องลองคำนวณก่อนทุกครั้งที่มีรายได้จากแหล่งอื่นๆ เข้ามาว่าจะเลือกรับเงินเป็นเดือนหรือรับเป็นก้อน วิธีใดจะช่วยให้คุณประหยัดภาษีมากกว่ากัน เพราะแต่ละทางเลือกขึ้นกับเงินเดือนและเงินรายได้ที่เปลี่ยนไปด้วย

อย่าละเลยค่าลดหย่อนที่เป็นหนทางประหยัดเงิน

หลายคนอาจจะเลยการนำค่าลดหย่อนภาษีมาคิดคำนวณด้วยเมื่อต้องเสียภาษี ฟังระลึกว่าถ้าคุณมีรายการที่ได้ลดหย่อนมากขึ้น คุณจะเสียภาษีน้อยลง ดังนั้นคุณจะต้องศึกษาก่อนว่าคุณมีรายการอะไรบ้างที่กฎหมายยอมให้นำมาลดหย่อนได้ ก่อนอื่นมาเข้าใจความหมายของการหักลดหย่อนภาษี ซึ่งหมายถึงรายการต่างๆที่กฎหมายได้กำหนดให้หักได้เพิ่มเติมหลังจากได้หักค่าใช้จ่ายแล้ว เพื่อเป็นการบรรเทาภาระภาษีให้แก่ผู้เสียภาษี ก่อนนำเงินได้ที่เหลือซึ่งเรียกว่าเงินได้สุทธิไปคำนวณภาษีตามอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

โดยทั่วไปแล้วผู้มีรายได้ทุกคนจะได้หักลดหย่อน 30,000 บาท และหากสมรสแล้วและคู่สมรสตามกฎหมายไม่มีรายได้ก็จะหักได้อีก 30,000 บาท และหากมีบุตรยิ่งจะได้หักลดหย่อนอีก 15,000 ต่อบุตร 1 คน สูงสุดไม่เกิน 3 คน และถ้าบุตรกำลังเรียนอยู่ในประเทศไม่เกินระดับมหาวิทยาลัยก็หักลดหย่อนได้ถึง 17,000 บาทต่อบุตร 1 คน ซึ่งถ้าคุณได้จดทะเบียนสมรสแล้ว จะใช้สิทธิ์หักลดหย่อนบุตรได้คนละครึ่ง แต่ถ้ายังไม่ได้จดทะเบียน ผู้หญิงจะได้สิทธิ์ลดหย่อนบุตรเต็มจำนวน ส่วนผู้ชายนั้นถ้าจดทะเบียนรับรองบุตรก็ได้สิทธิ์หักลดหย่อนได้เหมือนกัน

รายการหักลดหย่อนภาษีที่สำคัญๆ

มาพิจารณากันว่า คุณมีรายการเหล่านี้อยู่และสามารถนำมาลดหย่อนภาษีได้หรือไม่ จากรายการหักลดหย่อนและยกเว้นภาษีสำคัญๆ ต่อไปนี้

● การทำประกันชีวิต

คุณจะได้สิทธิประโยชน์ทางภาษีการซื้อประกันชีวิตคือ เงินที่คุณได้จ่ายไปเป็นเบี้ยประกันชีวิตของกรมธรรม์ประกันชีวิตที่มีอายุสัญญาตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไปนั้น จะสามารถนำไปหักลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในอัตราปีละไม่เกิน 50,000 บาท ตราบเท่าที่มีการชำระเบี้ยประกันภัยของกรมธรรม์นี้อยู่ตลอดเวลา สิทธิในการหักลดหย่อนภาษีนี้จะคงอยู่เช่นกัน

● การลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ หรือ Retirement Mutual Fund (RMF)

เป็นกองทุนรวมที่มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นเครื่องมือในการออมเพื่อการเกษียณ ซึ่งนโยบายการลงทุนนั้นมีได้หลากหลาย ทั้งตราสารทุน ตราสารหนี้ หรือตราสารการเงินต่างๆ (ดูรายละเอียดเรื่องนี้ได้ในเรื่อง *สร้างอนาคตด้วยการวางแผนลงทุน*)

เงินที่นำมาลงทุนนั้นมาจากเงินได้ทุกประเภท (ตามมาตรา 40 แห่งประมวลรัษฎากร)

สิทธิประโยชน์ทางภาษี ผู้ลงทุนจะได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษี 2 ทาง คือ

1. เงินที่ซื้อหน่วยลงทุนใน RMF นั้นจะได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามที่จ่ายจริง ไม่ต้องนำเงินออมไปรวมเป็นเงินได้เสียภาษี โดยสูงสุดต้องไม่เกิน 15% ของเงินได้ในแต่ละปี โดยเมื่อรวมกับเงินที่ออมไว้กับกองทุนสำรองเลี้ยงชีพและ กบข.แล้วต้องไม่เกิน 300,000 บาท

2. กำไรจากการขายหน่วยลงทุน (Capital Gain) ไม่ต้องเสียภาษีเงินได้ ถ้าลงทุนมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี

เงื่อนไขการลงทุนที่จะได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษี

- เงินลงทุนขั้นต่ำสุด 3 % หรือ 5,000 บาท และสูงสุดไม่เกิน 15 % ของรายได้ในแต่ละปี (แล้วแต่จำนวนใดจะต่ำกว่า)
- ต้องลงทุนต่อเนื่องอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง ระยะเวลาการลงทุนได้ไม่เกิน 1 ปีติดต่อกัน
- การขายคืนหน่วยลงทุนทำได้เมื่ออายุไม่ต่ำกว่า 55 ปี หรือถือหน่วยลงทุนมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี

ในกรณีทำผิดเงื่อนไขการลงทุน คุณจะต้องดำเนินการอย่างไร

1. กรณีลงทุนไม่ถึง 5 ปีและมีการผิดเงื่อนไข

● คืนสิทธิประโยชน์ทางภาษีที่ได้รับ 5 ปีย้อนหลัง (นับตามปีปฏิทิน) เมื่อขายคืนหน่วยลงทุน ต้องจ่ายภาษีของกำไรส่วนเกินทุน (Capital Gain) โดยนำกำไรที่ได้รับจากการขายคืนไปรวมเป็นเงินได้ของปีที่ขายคืนเพื่อเสียภาษีเงินได้ ซึ่งในทางปฏิบัติ เมื่อผู้ลงทุนขายคืนบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวมจะหักภาษี ณ ที่จ่าย 3% ของกำไรส่วนเกินทุนไว้ก่อน และเมื่อผู้ลงทุนไปยื่นแบบเสียภาษีเงินได้ ก็จะต้องคำนวณอีกครั้งหนึ่งว่าจะต้องจ่ายภาษีเพิ่มอีกหรือไม่อย่างไร

2. กรณีลงทุนตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไปและมีการผิดเงื่อนไข

- คืนสิทธิประโยชน์ทางภาษีที่ได้รับ 5 ปีย้อนหลัง (นับตามปีปฏิทิน)

การชำระภาษีนี้นจะต้องชำระคืนภายในเดือนมีนาคมของปีถัดจากปีที่ทำผิดเงื่อนไข และ/หรือขายคืนหน่วยลงทุน

ตัวอย่างการลดภาระทางภาษีโดยการลงทุนในกองทุน RMF

รายการ	ไม่ซื้อ RMF	ซื้อ RMF
เงินรายได้	600,000	600,000
ค่าซื้อหน่วยลงทุน RMF	0	90,000 (15% x 600,000)
หักค่าใช้จ่าย + ค่าลดหย่อน (40% ของรายได้ แต่ไม่เกิน 60,000 บาท)	60,000	60,000
หัก ค่าลดหย่อนผู้มีเงินได้	30,000	30,000
เบี่ยประกันชีวิต	20,000	20,000
เงินได้สุทธิ	490,000	400,000
ภาษีคำนวณจากเงินได้สุทธิ	39,000	30,000
ค่าใช้จ่ายทางภาษีที่ลดลง	-	9,000 (39,000 - 30,000)

ถ้าคุณซื้อ RMF ในจำนวนที่สูงที่สุด 15% ของรายได้ คิดเป็นเงิน 90,000 บาท เมื่อรวมกับรายได้ของคุณแล้วหักด้วยค่าลดหย่อนต่างๆ จากนั้นจึงนำมาคิดภาษี โดยจ่ายได้ไม่ถึง 500,000 บาท คุณจะเสียภาษีร้อยละ 10 ซึ่งคุณก็จะประหยัดภาษีไปได้ 9,000 บาท (90,000 x 10%)

(สามารถศึกษารายละเอียดเรื่อง RMF ได้ในเรื่องรอบคอบกับชีวิตด้วยการวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณ)

● **เงินกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ**

อีกรูปแบบหนึ่งของการลงทุน ในกรณีที่คุณเป็นพนักงานบริษัทและสมัครเข้าเป็นสมาชิกของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ โดยจ่ายเงินสะสมเข้ากองทุนทุกๆเดือน และนายจ้างของคุณก็จ่ายเงินสมทบให้ด้วยเพื่อเป็นสวัสดิการให้คุณยามชรา

หากคุณเลือกการลงทุนในลักษณะนี้ คุณจะได้รับการสิทธิประโยชน์ทางภาษีจากการเป็นสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพดังนี้

สิทธิประโยชน์ทางภาษีของลูกจ้าง																			
เงินสะสมที่จ่ายเข้ากองทุน	<ul style="list-style-type: none"> - นำไปหักลดหย่อนในการคำนวณเงินได้เพื่อเสียภาษีตามที่จ่ายจริง แต่ไม่เกินปีละ 10,000 บาท - ส่วนที่เกิน 10,000 บาท (แต่ไม่เกิน 15% ของค่าจ้าง และไม่เกิน 290,000 บาท) ไม่ต้องนำไปรวมคำนวณเงินได้เพื่อเสียภาษี 																		
เงินก้อนที่ได้รับคืน <ul style="list-style-type: none"> ● ยังไม่เกษียณ และทำงานตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป 	<ul style="list-style-type: none"> - นำจำนวนเงินที่ได้ไปคำนวณภาษีโดยหักค่าใช้จ่ายได้เท่ากับ 7,000 บาท คูณจำนวนปีที่ทำงาน เหลือเท่าไรหักด้วยค่าใช้จ่ายได้อีกครึ่งหนึ่ง ดังตัวอย่างนี้ - (เงินสมทบ + ผลประโยชน์ของเงินสมทบ + ผลประโยชน์ของเงินสะสม) หักด้วย $(7,000 \times \text{จำนวนปีที่ทำงาน}) = \text{ยอดเงิน ก}$ - นำ (ยอดเงิน ก) - (ยอดเงิน ก ÷ 2) <p>ตัวอย่าง นายหมื่นออกมาออกจากงาน และสิ้นสมาชิกภาพของการเป็นสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพหลังจากเป็นสมาชิกมา 5 ปี ได้เงินมา 200,000 บาท โดยเป็นเงินสะสม 50,000 บาท ซึ่งไม่ต้องนำมาคิดภาษีที่เหลือเป็นยอดเงินของเงินสมทบ + ผลประโยชน์ของเงินสะสม</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 60%;">+ ผลประโยชน์ของเงินสมทบ</td> <td style="width: 10%; text-align: center;">=</td> <td style="width: 30%;">150,000 บาท</td> </tr> <tr> <td>นำ</td> <td></td> <td>150,000 บาท</td> </tr> <tr> <td>หัก ค่าใช้จ่ายส่วนแรก $(7,000 \times 5)$</td> <td style="text-align: center;">=</td> <td>35,000 บาท</td> </tr> <tr> <td>คงเหลือ</td> <td></td> <td>115,000 บาท</td> </tr> <tr> <td>หัก ค่าใช้จ่ายส่วนที่สอง $(115,000 \div 2)$</td> <td style="text-align: center;">=</td> <td>57,500 บาท</td> </tr> <tr> <td>เงินได้สุทธิที่ต้องจ่ายภาษี</td> <td></td> <td>57,500 บาท</td> </tr> </table>	+ ผลประโยชน์ของเงินสมทบ	=	150,000 บาท	นำ		150,000 บาท	หัก ค่าใช้จ่ายส่วนแรก $(7,000 \times 5)$	=	35,000 บาท	คงเหลือ		115,000 บาท	หัก ค่าใช้จ่ายส่วนที่สอง $(115,000 \div 2)$	=	57,500 บาท	เงินได้สุทธิที่ต้องจ่ายภาษี		57,500 บาท
+ ผลประโยชน์ของเงินสมทบ	=	150,000 บาท																	
นำ		150,000 บาท																	
หัก ค่าใช้จ่ายส่วนแรก $(7,000 \times 5)$	=	35,000 บาท																	
คงเหลือ		115,000 บาท																	
หัก ค่าใช้จ่ายส่วนที่สอง $(115,000 \div 2)$	=	57,500 บาท																	
เงินได้สุทธิที่ต้องจ่ายภาษี		57,500 บาท																	
ถ้าทำงานน้อยกว่า 5 ปี	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่ได้รับการยกเว้น เสียภาษีเงินได้ตามปกติ - นำเงินสมทบ + ผลประโยชน์ของเงินสมทบ + ผลประโยชน์ของเงินสะสม รวมเป็นเงินได้เพื่อเสียภาษี 																		
● เมื่อเกษียณ	เมื่อคุณเกษียณจากการทำงาน และเป็นสมาชิกกองทุนมาไม่น้อยกว่า 5 ปี จะได้รับการยกเว้นภาษีจากเงินก้อนนี้																		
● การโอนย้ายกองทุน	คุณจะได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีอย่างต่อเนื่องถ้าการย้ายงานของคุณเป็นไปอย่างต่อเนื่องด้วย คือถ้าคุณเปลี่ยนงานโดยทิ้งระยะเวลาไม่เกิน 1 ปี และนายจ้างใหม่ยินยอมให้คุณโอนเงินกองทุนจากนายจ้างเดิมไปยังเงินกองทุนของนายจ้างใหม่เลย เขาจะนับอายุกองทุนได้อย่างต่อเนื่อง ทำให้อายุของสมาชิกไม่ขาดตอน และจะได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีอย่างต่อเนื่องเช่นกัน																		

● **กองทุนรวมหุ้นระยะยาว หรือ Long Term Equity Fund (LTF)**

นอกจากกองทุน RMF แล้ว ก็ยังมีกองทุนรวมอีกประเภทหนึ่งที่ทำให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีแก่ผู้ลงทุน คือ กองทุนรวมหุ้นระยะยาว หรือ Long Term Equity Fund (LTF) ซึ่งสามารถนำเงินค่าซื้อหน่วยลงทุนไปหักลดหย่อนภาษีได้ โดยการที่จะได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีนั้น คุณต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขการลงทุนดังนี้

เงื่อนไขการลงทุน

- ลงทุนได้ไม่เกิน 15 % ของเงินได้พึงประเมินในแต่ละปี แต่ต้องไม่เกิน 300,000 บาท
- เมื่อซื้อ LTF แล้ว ต้องถือหน่วยลงทุนไว้ไม่น้อยกว่า 5 ปี โดยนับตามปีปฏิทิน เช่น เงินที่ลงทุนในปี 2547 จะเริ่มไถ่ถอนได้ตั้งแต่ มกราคม 2551 เป็นต้นไป
- ต้องเป็นการซื้อภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2559 เท่านั้น

มีข้อสังเกตว่ากองทุนที่เป็น LTF นั้นจะมีคำว่า “กองทุนหุ้นระยะยาว” ในชื่อกองทุนเสมอ และมีนโยบายการลงทุนแบบเดียว คือลงทุนในหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ไม่น้อยกว่า 65% แต่ความหลากหลายจะขึ้นอยู่กับหุ้นที่แต่ละกองทุนเลือกลงทุน เช่น หุ้นปัจจัยพื้นฐานดี หุ้นปันผล หรือหุ้นในกลุ่ม SET 50

สิทธิประโยชน์ทางภาษีที่จะได้รับหากปฏิบัติตามเงื่อนไขมีดังนี้

- เงินที่ลงทุนใน LTF ได้รับยกเว้นไม่ต้องนำไปรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีปลายปี ทั้งนี้ต้องไม่เกิน 15 % ของเงินได้พึงประเมินในแต่ละปี แต่ไม่เกิน 300,000 บาท (โดยเป็นเงินคนละวงเงินกับ RMF และกองทุนสำรองเลี้ยงชีพและกบข.)

- กำไรที่ได้จากการลงทุนได้รับยกเว้นภาษี

แต่ถ้าหากทำผิดเงื่อนไขจะต้องเสียค่าปรับดังนี้

- ขายคืนก่อนกำหนด 5 ปีปฏิทิน (ไม่รวมกรณีเสียชีวิตหรือทุพพลภาพ) ต้องคืนเงินภาษีที่ได้รับยกเว้นไป (เฉพาะหน่วยลงทุนที่ขายคืน) พร้อมเสียค่าปรับเพิ่มในอัตราร้อยละ 1.5 ต่อเดือน นับตั้งแต่เดือนเมษายนของปีที่ผู้ลงทุนยื่นขอยกเว้นภาษี จนถึงเดือนที่มีการยื่นคืนเงินภาษี ดังนั้นคุณจึงควรยื่นขอคืนภาษีพร้อมเงินเพิ่ม ทันทีที่มีการทำผิดเงื่อนไขการลงทุน

- ถ้าขายคืนหน่วยลงทุนแล้วมีกำไร (Capital Gain) กำไรที่ได้รับต้องนำไปรวมเป็นเงินได้ของปีที่ขายคืนเพื่อเสียภาษีเงินได้อีกด้วย

ถ้าคุณซื้อ LTF เกินสิทธิที่ได้รับ ในกรณีที่ขายคืนและมีกำไร กำไรที่ได้รับนั้นต้องนำไปรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีด้วย และคุณไม่ควรมองแต่ด้านดีที่ว่าจะสามารถนำเงินลงทุนมาขอรับยกเว้นภาษีได้ เพราะในบางครั้งผลขาดทุนจากการลงทุนอาจมากกว่าจำนวนเงินที่คุณได้รับยกเว้นภาษีก็ได้ ดังนั้นควรตัดสินใจให้ดีก่อนจะลงทุน

● **เงินสะสมกับ กบข.**

สมาชิกที่สะสมเงินกับ กบข. นั้นมีสิทธิประโยชน์ทางภาษีดังนี้

1. สมาชิกจะได้รับยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในส่วนหนึ่งของเงินที่สมาชิกสะสมเข้า กบข. เฉพาะส่วนที่ไม่เกิน 300,000 บาทในปีภาษีนั้น
2. หากสมาชิกพ้นจากสมาชิกภาพด้วยเหตุสูงอายุ เหตุทดแทน เหตุทุพพลภาพ และเหตุเสียชีวิต สมาชิกและทายาทจะได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในส่วน of เงินประเดิม เงินสมทบ เงินชดเชย และผลประโยชน์ของเงินดังกล่าว รวมทั้งผลประโยชน์ของเงินสะสมที่ได้รับจาก กบข. ในปีนั้น โดยไม่ต้องนำเงินดังกล่าวมารวมเป็นเงินได้สำหรับคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของปีภาษีที่สมาชิกได้รับเงินจำนวนนั้นจากกองทุน

● **เงินที่ลงทุนในกองทุนรวม**

เงินได้จากการขายหน่วยลงทุนของกองทุนรวมไม่ต้องนำมาคำนวณภาษี ส่วนเงินปันผลนั้นต้องนำมาคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้ แต่ถ้าคุณให้บริษัทจัดการในส่วนที่จ่ายหักภาษีไปทันที 10% คุณก็ไม่ต้องนำเงินก้อนนั้นมารวมเพื่อคำนวณภาษีตอนจ่ายภาษี

● ดอกเบี้ย

ดอกเบี้ยที่ได้รับยกเว้นภาษีมีดังต่อไปนี้

- ดอกเบี้ยสลากออมสินหรือดอกเบี้ยเงินฝากออมสินของรัฐบาล เฉพาะแบบฝากเพื่อเรียก

- ดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์ที่ได้รับจากสหกรณ์

- ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารในราชอาณาจักรที่ต้องจ่ายคืนเมื่อทวงถามประเภทออมทรัพย์ เฉพาะกรณีที่ผู้มีเงินได้ได้รับดอกเบี้ยดังกล่าวในจำนวนรวมกันทั้งสิ้นไม่เกิน 10,000 บาท ตลอดปีภาษี

- ดอกเบี้ยเงินฝากประจำที่ฝากกับธนาคารในประเทศไทยและจากสหกรณ์ออมทรัพย์ เป็นรายเดือนติดต่อกัน มีระยะเวลาไม่น้อยกว่า 24 เดือนนับแต่วันที่ฝาก โดยมียอดเงินฝากแต่ละครั้ง ครั้งละเท่าๆกัน แต่ไม่เกิน 25,000 บาทต่อเดือน และรวมทั้งหมดแล้วต้องไม่เกิน 600,000 บาท

● ดอกเบี้ยจากเงินกู้ยืมเพื่อที่อยู่อาศัย

นำมาหักลดหย่อนได้ตามที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 50,000 บาท

● เงินสมทบที่จ่ายเข้ากองทุนประกันสังคม

หักลดหย่อนได้ตามจำนวนที่จ่ายจริง

● เงินบริจาค

เมื่อหักลดหย่อนต่างๆหมดแล้ว เหลือเท่าใดให้นำเงินที่คูณบริจาคเข้าสาธารณกุศล ตามประกาศกรมสรรพากรไปหักลดหย่อนได้ แต่ต้องไม่เกิน 10 % ของเงินได้หลังจากหักค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อนแล้ว

● การเลี้ยงดูบุพการี

สำหรับเงินได้พึงประเมินในปี 2547 เป็นต้นไปนั้น ผู้ที่มีเงินได้สามารถนำค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงดูบิดามารดาของทั้งตนเองและของคู่สมรสมาหักลดหย่อนได้คนละ 30,000 บาท แต่สูงสุดไม่เกิน 120,000 บาท หรือไม่เกิน 4 คน โดยบุพการีนั้นจะต้องมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านเดียวกับผู้เลี้ยงดูที่เป็นผู้เสียภาษี

โดยมีหลักเกณฑ์ดังนี้

1. บิดามารดาจะต้องมีอายุ 60 ปีขึ้นไป
2. บิดามารดาต้องมีเงินได้พึงประเมินไม่เกิน 30,000 บาท
3. บิดามารดาต้องอยู่ในความอุปการะเลี้ยงดูของผู้มีเงินได้ แต่ไม่จำเป็นต้องอาศัยอยู่กับลูก
4. ผู้มีเงินได้สามารถหักลดหย่อนได้ทั้งบิดา มารดา หรือจะหักคนใดคนหนึ่งก็ได้ โดยสามารถหักลดหย่อนได้ทั้งพ่อแม่ของตนเองและพ่อแม่ของคู่สมรส คนละ 30,000 บาท โดยมียอดรวมสูงสุดไม่เกิน 120,000 บาท
5. ถ้าบิดามารดามีบุตรหลายคน จะมีบุตรเพียงคนเดียวเท่านั้นที่สามารถหักลดหย่อนจากการเลี้ยงดูบุพการีได้

นอกจากนี้ยังมีเงินได้อื่นๆ อีกที่ได้รับการยกเว้นภาษี ซึ่งคุณควรจะศึกษาให้ดีกว่า รายได้ที่คุณมีสามารถนำมาลดภาษีได้ เพื่อผลประโยชน์ในการประหยัดค่าใช้จ่ายทางภาษี ของตัวคุณเอง

การยื่นภาษีของสามีภรรยา พิจารณาให้ดีกว่ายื่นเสียภาษี

ถึงแม้ว่าการยื่นภาษีของสามีภรรยาในอนาคตจะดูเหมือนว่าเมื่อรวมกันแล้วค่าใช้จ่ายและเงินลดหย่อนของทั้งคู่ยังเป็นจำนวนเท่าเดิม แต่อย่าลืมว่าอัตราภาษีนั้นเป็นแบบอัตราก้าวหน้า ยิ่งเงินได้มาก ก็ยิ่งเสียภาษีในอัตราที่สูงขึ้น ซึ่งคุณควรจะลองคำนวณให้ดีกว่าจะแยกกันยื่นจะดีกว่าหรือไม่

ยกตัวอย่างเช่น สามีมีเงินได้ 30,000 บาทต่อเดือน ส่วนภรรยามีรายได้ 20,000 บาทต่อเดือน มีบุตร 2 คน คนแรกอยู่ชั้น ป.3 คนที่ 2 ยังไม่เข้าโรงเรียน มีดอกเบี้ยเงินกู้ค่าผ่อนบ้าน 10,000 บาท ค่าประกันชีวิตของสามี 10,000 บาทต่อปี

● กรณียื่นภาษีรวมกัน

เงินเดือนของสามี 360,000 บาท เงินเดือนภรรยา 240,000 บาท

รวมรายได้ทั้งปีของทั้งคู่ 600,000 บาท

หัก ค่าใช้จ่ายสามีภรรยา 120,000 บาท

ค่าลดหย่อนบุตร 32,000 บาท (17,000 + 15,000)

ดอกเบี้ยเงินกู้ซื้อบ้าน 10,000 บาท

เบี้ยประกันชีวิต 10,000 บาท

รายได้สุทธิของคุณ **428,000 บาท**

เสียภาษี **32,800 บาท** (328,000 × 10%)

● กรณีสามีสามีภรรยาแยกกันยื่นภาษี

สามี

เงินเดือนทั้งปี	360,000	บาท
หักค่าใช้จ่าย	60,000	บาท
ค่าลดหย่อน	30,000	บาท
ค่าลดหย่อนบุตร	16,000	บาท (คนแรก 8,500 บาท คนที่สอง 7,500 บาท)
ดอกเบี้ยเงินกู้ซื้อบ้าน	5,000	บาท (10,000 ÷ 2)
เบี้ยประกันชีวิต	10,000	บาท

รายได้สุทธิ 239,000 บาท

เสียภาษี 13,900 บาท (139,000 x 10%)

ภรรยา

เงินเดือนทั้งปี	240,000	บาท
หักค่าใช้จ่าย	60,000	บาท
ค่าลดหย่อน	30,000	บาท
ค่าลดหย่อนบุตร	16,000	บาท (คนแรก 8,500 บาท คนที่สอง 7,500 บาท)
ดอกเบี้ยเงินกู้ซื้อบ้าน	5,000	บาท (10,000 ÷ 2)

รายได้สุทธิ 129,000 บาท

เสียภาษี 2,900 บาท (129,000 x 10%)

ถ้าแยกกันยื่นจะเสียภาษีเพียง 16,800 บาท (13,900 + 2,900)

ถ้ายื่นรวมกันจะเสียภาษี 32,800 บาท

ต่างกัน 16,000 บาท ประหยัดไปได้ 16,000 บาท

ดังนั้นก่อนการยื่นภาษีของคุณสามีภรรยา ควรจะลองคำนวณก่อนว่าการยื่นรวมกันหรือแยกกัน วิธีไหนจะช่วยให้ประหยัดภาษีมากกว่า ซึ่งแต่ละคู่อาจมีความเหมาะสมที่ต่างกันไป

ทำอย่างไรเมื่อยื่นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา 90-91 ล่าช้า

การยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภ.ง.ด. 90 - ภ.ง.ด. 91 นั้นมีกำหนดยื่นในเดือนมกราคม-มีนาคมของปีภาษีถัดไป และถ้าคุณไม่สามารถไปยื่นตามกำหนดได้ คุณจะต้องเสียเบี้ยปรับซึ่งมี 2 อัตรา คือ

1. ถ้ายื่นแบบช้าไปไม่เกิน 7 วัน นับจากวันสุดท้ายของการยื่นแบบ จะถูกปรับ 100 บาท

2. ถ้ายื่นช้าเกินกว่า 7 วันขึ้นไป เบี้ยปรับจะเพิ่มเป็น 200 บาท

และจะต้องเสียดอกเบี้ยจากจำนวนเงินภาษีที่ต้องนำส่งในอัตรา 1.5 % ต่อเดือน สำหรับกรณีที่คุณเสียภาษีถูกหักภาษี ณ ที่จ่ายครบตามจำนวน หรือคำนวณแล้วมีเงินคืนก็จะเสียเพียงค่าปรับอย่างเดียว

ดังนั้นเพื่อไม่ให้เสียค่าปรับ ซึ่งถือว่าเป็นการเสียค่าใช้จ่ายโดยไม่จำเป็น คุณควรจะไปยื่นแบบแสดงรายการภาษีเพื่อเสียภาษีให้ทันเวลา ซึ่งขณะนี้ทางกรมสรรพากรได้เพิ่มความสะดวกโดยเปิดให้ยื่นแบบ ภ.ง.ด. 90-91 ผ่านอินเทอร์เน็ตได้ โดยเข้าไปที่เว็บไซต์ของกรมสรรพากรที่ www.rd.go.th

จะเห็นได้ว่าการวางแผนการภาษีมีส่วนสำคัญไม่น้อยในการลดค่าใช้จ่ายให้กับคุณ ถ้าคุณวางแผนภาษีให้รอบคอบ มีการคำนวณทั้งในเรื่องรายได้และรายจ่ายของคุณอย่างละเอียด จะช่วยให้คุณประหยัดรายจ่ายในแต่ละปีไม่น้อยเลยทีเดียว

ขอขอบพระคุณ

ท่านชัยสิทธิ์ ตราชูธรรม

ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลอุทธรณ์

ตรวจทาน และแก้ไขเนื้อหาเรื่องการวางแผนทางด้านภาษี

